

Retningslinjer for bærekraftig distribusjon og anbefaling av verdipapirfond i SpareBank 1

Innledning

Alle bankene i SpareBank 1-alliansen har etablert bærekraft som fokusområder i egne virksomheter, og styret i SpareBank 1 Utvikling har vedtatt følgende bærekraftambisjon:

Styret besluttet å etablere en felles ambisjon om at virksomheten i alle felles selskaper integrerer bærekraft i sine virksomheter.

Vi skal levere godt på bærekraftsrater og beholde posisjonen hos forbrukerne som den banken som oppleves mest bærekraftig.

SpareBank 1 skal til enhver tid arbeide i overenstemmelse med norsk lov. Vårt arbeid styres spesielt etter de prinsipper som er nedfelt i lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven), arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, korrupsjonslovgivningen med tilhørende konvensjoner, hvitvaskingsloven, skatteloven, likestillings- og diskrimineringsloven, naturmangfoldloven, Svalbardmiljøloven, våtmarkskonvensjonen (Ramsarkonvensjonen), forurensningsloven, regnskapsloven, dyrevelferdsloven og klimaloven.

Alle ansatte som gir råd til kundene eller på annen måte har befattning med vår fondsforvaltning skal kjenne våre prinsipper og årlig gjennomgå retningslinjene.

Formålet med retningslinjene

Retningslinjene skal:

- Sørge for at fondstilbudet sikre etterlevelse av SpareBank 1s ambisjon for bærekraft
- Sørge for å vi har produktgodkjenningsprosesser og produktgovernance, herunder periodisk produktrevisjon, som foruten å omfatte finansielle kriterier også omfatter miljø (Environmental), sosiale forhold (Social) and selskapsstyring (Governance), heretter kalt ESG-kriterier.
- Gjøre oss i stand til å merke fond basert på ESG-kriterier. Merkingen skal være tydelig for kunden, og gi god informasjon om hvor bærekraftig et fond er. Merkingen skjer på bakgrunn av datainnsamling fra samtlige fondsforvaltere, gjennom et omfattende spørreskjema. Vurderingen vil revideres årlig i forbindelse med produktrevisjonen i SpareBank 1 sitt produktorgan.
- Bidra til at SpareBank 1 kan tilby fond som bidrar til positiv endring innen ESG til sine kunder, vi skal også tilstrebe å gi informasjon om hvilken måte og utstrekning fondet de bidrar til positiv endring.
- Være styrende for hvilke fond SpareBank 1 skal anbefale kundene. På tidspunktet for etablering av Aksjesparekonto i 2017 og utvidelse av fondsutvalget forelå ingen retningslinjer for ESG. Det kan derfor ikke garanteres for ESG-profilen til alle fond som tilbys i SpareBank 1. ESG-retningslinjene vil gjelde for alle nye fond som tas inn på bankenes handelsplattform f.o.m. oktober 2019 i forbindelse med godkjenning av retningslinjene og vil gjøre SpareBank 1 i stand til å kommunisere bedre på fondenes ESG-profil overfor kundene.

Krav til leverandører av verdipapirfond som skal distribueres i Sparebank 1

SpareBank 1 vil i utvelgelsen av leverandører (verdipapirfondsforvaltere) og godkjenning av nye fond som skal tilbys på handelsplattformen kreve at forvaltningsselskaper som det inngås distribusjonsavtale med skal ha retningslinjer og policyer som dokumenterer at de har ESG-krav til hvilke selskaper de investerer verdipapirfondsmidlene i. Som forutsetning til distribusjon i våre kanaler skal alle verdipapirfondsforvaltere skriftlig bekrefte at de er kjent med og følger våre retningslinjer og de må årlig oppdatere SpareBank 1 på hvordan ESG-oppfølging av investeringer skjer (screening m.m.). Alternativt kan SpareBank 1 benytte eventuelle samarbeidspartnere til å utføre kontroll av fondsforvalterne. FNs prinsipper for ansvarlige investeringer skal være signert av fondsforvalterne og etterlevelse rapporteres.

FNs prinsipper for ansvarlige investeringer sier at:

1. Vi skal innarbeide ESG-temaer i investeringsanalyser og beslutningsprosesser.
2. Vi skal være aktive eiere og innarbeide ESG-temaer i vår eierskapsutøvelse.
3. Vi skal arbeide for tilfredsstillende rapportering av ESG-temaer fra de selskap vi er investert i.
4. Vi skal fremme aksept for, og implementering av, prinsippene i finansmarkedet.
5. Vi skal samarbeide for å sikre en effektiv gjennomføring av prinsippene.
6. Vi skal rapportere om våre aktiviteter og utviklingen i arbeidet med implementering av prinsippene.

Da det ikke har eksistert ESG-retningslinjer i SpareBank 1 for godkjenning av verdipapirfond før i oktober 2019 har ikke slike kriterier vært lagt til grunn når verdipapirfond har blitt godkjent tidligere. Disse retningslinjene gjelder derfor alle nye fond som godkjennes på handelsplattformen f.o.m. oktober 2019. I tillegg vil SpareBank 1-bankene tydelig merke hvilke fond som er i tråd med våre retningslinjer, og hvilke som ikke er det. I tillegg vil ESG-faktorer vektlegges i kombinasjon med finansielle kriterier når SpareBank 1-bankene utarbeider sin oversikt over anbefalte fond. Alle disse fondene vil være i tråd med retningslinjene. Disse mekanismene skal sørge for at hovedvekten av fondene som finnes i vår produktportefølje skal være i tråd med retningslinjene.

SpareBank 1 Nord-Norge tilbyr og anbefaler i hovedsak fond gjennom vårt heleide datterselskap ODIN. Krav og forventinger til de som leverandør følger av disse retningslinjene og ODINs egen [ESG-Policy som finnes her](#).

Miljø

SpareBank 1 skal jobbe sammen med bransjen for å følge opp anbefalingene i [Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen](#), som ble lansert i juni 2018 og oppfordrer til at de forvaltere vi har avtale med bidrar her. De bransjespesifikke anbefalingene innen investeringer, pensjon og kapitalforvaltning sier at bransjen skal:

- Stressteste porteføljen mot nullutslipp i 2050 og redusere eksponering mot klimarisiko.
- Investeringsmandater fra kapitaleiere og tilhørende strategier skal beskrive klimarisiko- og muligheter. TCFD bør brukes som rapporteringsstandard for klimarisiko
- Sette mål for allokert kapital til investeringer i næringer som bidrar til å nå Parisavtalens målsettinger
- Måle klimautslipp i sine porteføljer og synliggjøre disse

I tillegg forventer SpareBank 1 at fondsforvaltere som vi har distribusjonsavtale med:

- Jobber målrettet med å redusere sin belastning på klima og miljø i tråd med Parisavtalen, helst ved å sette målbare mål for å redusere utslipp i porteføljen.
- Ikke investerer i selskap som har betydelige negative konsekvenser for lokale områder som er oppført på lista over [UNESCOs verdensarvsteder](#), våtmarker registrert i [Ramsarkonvensjonen](#) eller [sårbare naturområder/verneområder registrert av den internasjonale Naturvernunion \(IUCN\)](#).
- Ikke investerer i selskap som skader truede plante- og dyrearter, herunder dyrearter oppført på [IUCNs rødliste over truede arter](#), tar hensyn til dem og minimerer inngrep i naturen.
- Ikke investerer i selskap som bryter med internasjonale retningslinjer¹ for biologisk mangfold og genteknologi.
- Selskapet bør sette mål for allokert kapital til investeringer i næringer som bidrar til å nå Parisavtalens målsettinger.
- Unnlater å investere i følgende virksomheter:
  - Gruveselskaper og kraftprodusenter som får vesentlige deler av sine inntekter fra termisk kull, eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull.
  - Selskaper som bidrar til alvorlig miljøskade.
  - Handlinger eller unnlater som på et aggregert selskapsnivå fører til uakseptable nivåer av klimagasser.

Samfunn

SpareBank 1 forventer at fondsforvaltere som vi har distribusjonsavtale med:

- Ikke investerer i selskap som er involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter eller Genevekonvensjonene og har dette nedfelt i egne retningslinjer, med særlig fokus på utsatte gruppene som har egne konvensjoner (barn, kvinner, urfolk, migranter, etc), og oppfordrer egne forretningsforbindelser til å ha retningslinjer om menneskerettigheter.
- Ikke investerer i selskap som ikke respekterer landrettigheter, og/eller tar i bruk naturressurser uten å respektere rettighetene til lokalbefolkning og urfolk, for eksempel til å gi informert samtykke.
- Gjører [aktsomhetsvurderinger](#) for å unngå å være involvert i det overstående og rette opp dersom man finner brudd, og oppfordrer forretningsforbindelser til å gjøre det samme.

SpareBank 1 vil ikke tilby fond som investerer i virksomheter som:

- investerer i kontroversielle våpen (det vil si produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper, eller som selger våpen eller militært materiell til visse land, ref. Oljefondets eksklusjonskriterier).

Eierstyring og selskapsledelse

SpareBank 1 har strenge rutiner for å motarbeide hvitvasking og skjulte eierforhold, og ønsker å bidra til ansvarlig eierstyring og selskapsledelse også hos våre forretningsforbindelser.

SpareBank 1 forventer at fondsforvalterne som vi har distribusjonsavtale med:

---

¹ Eks FNs konvensjon om biologisk mangfold og de tilhørende Bonn-retningslinjene eller Nagoya-protokollen

- Tilstreber åpenhet og transparens om egen virksomhet, herunder eierskap, investeringer, økonomiske informasjon som skatteinnbetaling, forretningsforbindelser, nasjonal og internasjonal lobbyvirksomhet, etc.
- Har nulltoleranse for korrupsjon og økonomisk kriminalitet og skatteunndragelse i egen virksomhet og selskaper de samhandler eller investerer i og har gode rutiner for å avdekke og følge opp dette. Oppfordrer egne forretningsforbindelser til å gjøre det samme.
- Ved mistanke om korrupsjon bidrar til full åpenhet fra selskapet og medvirkning til etterforskning av forholdet.
- Driver aktiv eierstyring.
- Dokumenterer oppfølging av forhold som bryter med våre forventninger og oppfordringer i våre retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft.

Roller og ansvar

SpareBank 1s forventninger og anbefalinger i disse retningslinjene formidles fondsforvaltere ved offentliggjøring på SpareBank 1 og de aktuelle Alliansebankenes nettsider og ved informasjon til fondsforvaltere.

Dersom SpareBank 1 gjennom årlig revisjonsprosesser eller på annen måte identifiserer at leverandører er i brudd med disse retningslinjer vil forholdet tas opp med den leverandør det gjelder. SpareBank 1 vil over tid følge opp at forvaltningsselskap foretar målrettede tiltak for å bringe forholdet i tråd med disse retningslinjer. Fordi SpareBank ikke er fondsforvalter selv vil dette ofte skje gjennom samarbeid mellom flere aktører.

I tilfeller der SpareBank 1 ikke vurderer forvalters tiltak som tilfredsstillende innen rimelig tid kan følgende tiltak være aktuelle: Fondet tas ut av listen for «Anbefalte fond» hvis fondet var inne på listen før avdekking av brudd på retningslinjene. I ytterste konsekvens kan den enkelte bank stanse nysalg av det aktuelle fondet. SpareBank 1 sitt kvalitetssikringsutvalg (SPU) godkjenner og reviderer samtlige verdipapirfond som distribueres. Hver enkelt bank og bærekraftansvarlig i SpareBank 1 Utvikling er ansvarlig for å følge opp at retningslinjene overholdes.

Dokumentasjon og rapportering

Aktivitetene som gjøres innen distribusjon av verdipapirfond vil dokumenteres og rapporteres eksternt via SpareBank 1 og de aktuelle Alliansebankenes nettsider.

Det er utarbeidet et spørreskjema som alle fondsforvaltere må fylle ut. Deretter skal fondsforvalterne årlig oppdatere SpareBank 1 med tanke på evt. endringer av opplysninger gitt i dette spørreskjemaet. Informasjonen som oppgis i dette spørreskjemaet legges til grunn for vurdering av bærekraft hos fondsforvalter. Spørreskjemaet legges ved disse retningslinjene.